

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- नागरी समाजशास्त्र (SC – 402)

दिनांक : २५/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)
- १.१ ग्रामीण व नागरी समुदायातील फरक स्पष्ट करा.
  - १.२ स्थलांतरास कारणीभूत वेधक व प्रेषक घटक स्पष्ट करा.
  - १.३ विसाव्या शतकातील जलद नागरीकरणास कारणीभूत घटक कोणते?
  - १.४ आधुनिक कुटुंबाची वैशिष्ट्ये लिहा.
  - १.५ भिक्षावृत्तीची कारणे लिहा.
  - १.६ नगर नियोजनाची आवश्यकता सांगून नगरनियोजनाची मूलतत्त्वे स्पष्ट करा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- २.१ प्राचीन भारतात नगरांचे कोणते प्रकार होते?
  - २.२ स्थलांतराचे प्रकार लिहा.
  - २.३ विवाह संस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा.
  - २.४ नागरी शिक्षणाचे स्वरूप लिहा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- ३.१ ग्रामीण नागरी सातत्य
  - ३.२ झोपडपट्ट्यांच्या निर्मूलनासाठीच्या उपाययोजना
  - ३.३ भावी काळातील नगरांचे स्वरूप
  - ३.४ नगरांची कार्ये

Translation in English

Sub: Urban Sociology (SC-402)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
  - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Explain difference between rural and urban community
- 1.2 Explain pull and push factors responsible for Migration.
- 1.3 Discuss the factors responsible for rapid urbanization in 20th century.
- 1.4 State characteristics of modern family.
- 1.5 Write causes of beggary in cities.
- 1.6 Elaborate the need for 'Town Planning' and state it's main principles.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Write types of ancient cities.
- 2.2 Write types of Migration.
- 2.3 Write characteristics of marriage.
- 2.4 Write nature of urban education.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Rural urban continuum
  - 3.2 Measures to check the growth of slum
  - 3.3 Describe the nature of future cities
  - 3.4 Functions of cities.
-